

جایگاه محدود دانش‌آموختگان تغذیه در طرح تحول سلامت

هم‌اکنون گروهی از فارغ‌التحصیلان رشته علوم تغذیه در طرح تحول سلامت فعال هستند. مشکلی که در این بین وجود دارد این است که این گروه از دانش‌آموختگان نظام بهداشت، شرح وظایفی محدودتر از ماهیت شغلی‌شان دارند. به بیان دیگر، دانش‌آموختگان علوم تغذیه وظیفه دارند فرهنگ تغذیه مناسب و استفاده از غذای سالم را در جامعه ترویج دهند تا مانع از بیمارشدن مردم شوند، اما هم‌اکنون شاهد هستیم که اغلب این دانش‌آموختگان به ارائه رژیم غذایی به مردم در طرح تحول سلامت مشغول شده‌اند که این امر، محدودیت جدی ایجاد کرده است، رسالت اصلی دانش‌آموختگان رشته علوم تغذیه، آموزش و فرهنگ‌سازی است که موجب می‌شود هم تغذیه سالم در جامعه نهادینه شود و هم بار بیماری‌ها کاهش پیدا کند که این موضوع نیز خودبه‌خود موجب کاهش چشمگیر هزینه‌های درمان خواهد شد، اما تحمیل بار اضافی و مسئولیت تازه به دانش‌آموختگان این رشته برای ارائه رژیم غذایی به مراجعه‌کنندگان، آن‌ها را از رسالت اصلی‌شان دور می‌کند که این امر در نهایت به ضرر نظام سلامت تمام خواهد شد. تحقق مسئولیت اصلی دانش‌آموختگان رشته علوم تغذیه در طرح تحول سلامت، منوط به اصلاح وظایف آن‌ها در مراکز بهداشت و سایر مراکزی است که این دانش‌آموختگان در آنجا مشغول فعالیت هستند. نباید از خاطر برد که هم‌اکنون عمده دلیل مرگ‌ومیر ایرانی‌ها به‌دلیل ابتلا به بیماری‌های غیرواگیر است که در این بین، نقش تغذیه ناسالم در بروز این بیماری‌ها بسیار چشمگیر است. در شرایطی که باید پیشگیری و بهداشت در اولویت قرار بگیرد و دانش‌آموختگان رشته علوم تغذیه به ریل اصلی خدمت‌رسانی خود بازگردند، انتظار می‌رود بار بیماری‌های غیرواگیر در جامعه نیز کاهش محسوسی داشته باشد.

رئیس انجمن تغذیه ایران

خبر

تمدید مهلت ثبت نام پرستاران در سامانه ثبت ملی

مدیرکل دفتر توانمندسازی و ارتقای بهره‌وری سرمایه‌های انسانی معاونت پرستاری از تمدید مهلت ثبت نام پرستاران در سامانه ثبت ملی خبر داد. به گزارش ایسنا، احمد نجابتیان با اعلام این خبر اظهار داشت: با عنایت به اتمام مهلت ثبت نام پرستاران در سامانه ثبت ملی پرستاران و گروه‌های وابسته در پایان دی ماه و درخواست بخشی از همکاران که در این فرصت نتوانستند در سامانه ثبت نام کنند، معاونت پرستاری مهلت ثبت نام را تا پایان بهمن ماه تمدید کرد. وی افزود: بر همین اساس از تمام همکاران گروه پرستاری شامل همکاران پرستار، اتاق عمل، هوشبری، فوریت‌های پزشکی، بهیاران، کمک‌پرستاران، کمک بهیاران درخواست می‌شود تا در مهلت تعیین شده نسبت به مراجعه به سایت ثبت نام به آدرس https://rn.behdasht.gov.ir/ نسبت به ثبت نام اقدام کنند. بنا بر اعلام وبدا، نجابتیان گفت: این مهلت، مجدداً تمدید نخواهد شد و صدور پروانه صلاحیت حرفه‌ای و گواهی صلاحیت شغلی از ابتدای سال ۹۸ منوط به ارائه کد ثبت نام در سامانه خواهد بود. گفتنی است، تا پایان دی ماه تعداد ۱۲۰ هزار نفر در سامانه ثبت نام کرده‌اند که اطلاعات این گروه در حال بررسی و اعتبارسنجی است.

تداوم طرح تحول سلامت با ۳۲ درصد رشد بودجه

رئیس امور سلامت و رفاه اجتماعی سازمان برنامه و بودجه گفت: «طرح تحول سلامت با شفاف‌سازی اعتبارات مربوطه و با اعتباری به مبلغ ۴۹ هزار میلیارد ریال ادامه می‌یابد که ۳۲ درصد نسبت به سال ۱۳۹۷ رشد دارد.» به گزارش روابط عمومی وزارت بهداشت، حمید پوراصغری افزود: «منابع عمومی دانشگاه‌های علوم پزشکی در بخش بهداشت و درمان در لایحه سال ۱۳۹۸ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۷، بیش از ۲۱ درصد رشد کرده است.» وی یادآور شد: «مجموع اعتبارات امور سلامت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، ۱۴ درصد از جمع کل اعتبارات بودجه عمومی دولت را شامل می‌شود.»

۰۶ | کتیه نو

وضعیت اضطراری در تخت‌های مراقبت ویژه

به گفته رئیس انجمن مراقبت‌های ویژه، هم‌اکنون با کمبود ۵۰ درصدی در حوزه تخت‌های مراقبت ویژه روبه‌رو هستیم

اگرچه با اجرای طرح تحول سلامت، اقدامات مناسبی برای تامین تخت مراقبت‌های ویژه انجام شد، اما مجموع این اقدامات تاکنون نتوانسته مشکل کمبود این تخت‌ها را برطرف کند.

تخت‌های نجات برای زنده‌ماندن نوزادان نارس، بیمار یا دچار اختلالات هنجاری، به معنی بازگشت به زندگی است، اما در این حوزه نیز با کمبود اساسی مواجه هستیم. دکتر محمدمهدی قیامت، عضو هیئت‌مدیره انجمن بیهوشی و مراقبت‌های ویژه کشور در گفت‌وگو با «آتی‌هنو» از زوایه دیگری به موضوع کمبود تخت‌های نجات نگاه می‌کند و می‌گوید: «اگرچه به افزایش کمی تخت مراقبت‌های ویژه، نیاز ضروری داریم، اما این نیازها نباید ما را از این موضوع غافل کند که ما به افزایش کیفیت این تخت‌ها هم نیاز مبرم داریم.»

به گفته قیامت، تامین تجهیزات استاندارد و افزایش کیفیت تخت مراقبت‌های ویژه می‌تواند تاثیر چشمگیری در فرایند درمان بیمار داشته باشد. درواقع، افزایش کمی این تخت‌ها بدون درنظر گرفتن کیفیت استاندارد، اشتباه است و اعتبارات نظام سلامت را به هز می‌برد. از سوی دیگر، کارشناسان نظام سلامت تاکید دارند تا وقتی بحث پیشگیری، آموزش و فرهنگ‌سازی از سوی تولید نظام سلامت، جدی گرفته نشود، همیشه نیاز به افزایش تخت مراقبت‌های ویژه خواهیم داشت، در حالی که می‌توان با صرف هزینه‌هایی بسیار کمتر از هزینه‌های راه‌اندازی تخت مراقبت‌های ویژه، اصول پیشگیری و خودمراقبتی را در جامعه نهادینه کرد.

با توجه به افزایش جمعیت، نیاز به تعداد تخت‌های بیمارستانی نیز به‌طور مداوم افزایش می‌یابد. در این بین، روزبه‌روز نیز به تخت مراقبت‌های ویژه بیشتری نیاز داریم تا بتوانیم جواب‌گوی درمان بیماران حاد و مزمن باشیم. از آنجا که قرار است تا سال ۱۴۰۴، تعداد تخت‌های بیمارستانی کشور به ۲۳۰ هزار تخت افزایش یابد، بنابراین تا سال ۱۴۰۴ حداقل به ۲۳ هزار تخت مراقبت‌های ویژه نیاز داریم که نسبت معقول و منطقی بین تخت‌های معمولی در بیمارستان‌ها و تخت‌های نجات برقرار شود.

■ از ضرورت پیشگیری تا افزایش کیفیت تخت‌های نجات

کمبود جدی تخت مراقبت‌های ویژه، موجب شده حتی برخی نوزادان تازه‌متولد شده نیز نتوانند به تخت مراقبت‌های ویژه نوزادان (NICU) دسترسی داشته باشند. این

در کشور اضافه شده و برخی از مراکز درمانی در شهرهای محروم کشور نیز از این تخت‌های نجات بهره‌مند شدند، ولی همچنان تا رافع کمبودهای این حوزه، فاصله زیادی وجود دارد. کارشناسان نظام سلامت تاکید دارند که باید حداقل ۱۰ درصد از تخت‌های هر بیمارستانی متعلق به تخت‌های «آی سی یو» باشد، اما این نسبت حیاتی در اغلب بیمارستان‌های کشور نادیده گرفته می‌شود. بر اساس آمارهای وزارت بهداشت، هم‌اکنون حدود ۱۳۰ هزار تخت بیمارستانی فعال وجود دارد. اگر بر اساس استانداردها قرار باشد که حداقل ۱۰ درصد از این تخت‌ها به مراقبت‌های ویژه اختصاص یابد، آنگاه انتظار می‌رود هم‌اکنون حداقل ۱۳ هزار تخت مراقبت‌های ویژه در کشور داشته باشیم، اما در حال حاضر فقط هفت هزار و ۸۰۰ تخت مراقبت‌های ویژه در سراسر کشور وجود دارد.

نقص

هم‌اکنون حدود ۱۳۰ هزار تخت بیمارستانی فعال وجود دارد. اگر بر اساس استانداردها قرار باشد حداقل ۱۰ درصد از این تخت‌ها به مراقبت‌های ویژه اختصاص یابد، آنگاه انتظار می‌رود هم‌اکنون حداقل ۱۳ هزار تخت مراقبت‌های ویژه در کشور داشته باشیم، اما در حال حاضر فقط هفت هزار و ۸۰۰ تخت مراقبت‌های ویژه در سراسر کشور وجود دارد.

برای بیماری که ثانیه‌ها برای او حکم مرگ و زندگی را دارد و در بدترین شرایط جسمی گرفتار شده است، نبود تخت مراقبت‌های ویژه می‌تواند به معنی مرگ قطعی باشد. با وجود اهمیت بالای تخت‌های مراقبت ویژه در زنده‌ماندن بیماران حاد، همچنان در حوزه تامین این تخت‌های حیاتی با کمبود جدی مواجه هستیم.

علی امیرسوادکوهی، رئیس انجمن مراقبت‌های ویژه هم با اشاره به همین کمبودها یادآور می‌شود: «هم‌اکنون هفت هزار و ۸۰۰ تخت مراقبت‌های ویژه در کشور داریم، اما کمبود ۵۰ درصدی در این زمینه وجود دارد که البته این کمبود نسبت به کل تخت‌های داخل کشور اعلام شده و نه بر اساس استاندارد کشورهای همچون فرانسه.» با وجود اینکه دانش‌آموختگان رشته مراقبت‌های ویژه در تراز علمی بالایی قرار دارند و به گفته رئیس انجمن مراقبت‌های ویژه، دانش‌آموختگان این رشته در رتبه دوم منطقه قرار گرفته‌اند، اما تحریم‌ها و شرایط اقتصادی موجود، وضعیت نامساعدی را برای ارائه خدمات ایجاد کرده است.

■ مصدومان ترافیکی، قربانیان نخست کمبود تخت‌های نجات

هرسال حدود ۳۰۰ هزار مجروح حادث ترافیکی برجای می‌ماند که بر اساس آمارهای رسمی، بیشترین تعداد تخت مراقبت‌های ویژه در اختیار این مصدومان قرار می‌گیرد. کمبود ۵۰ درصدی در حوزه تخت مراقبت‌های ویژه به این معنی است که خیلی از مجروحان ترافیکی، دستشان از تخت مراقبت‌های ویژه کوتاه می‌ماند.

عمده این مصدومان حاد به بخش «آی سی یو» ارجاع داده می‌شوند که البته در این بین، بیماران حاد دچار سگته‌های مغزی و سایر آسیب‌های مزمن نیز در این نوع تخت مراقبت‌های ویژه بستری می‌شوند. وقتی بیمارستان‌های دولتی نتوانند یک بیمار حاد را پذیرش کنند و تخت خالی «آی سی یو» نداشته باشند، در این شرایط خانواده بیمار مجبور می‌شوند که بیمارشان را به مراکز خصوصی ببرند. البته در این مراکز خصوصی نیز کمبود تخت مراقبت‌های ویژه وجود دارد، اما اگر بیمار خوش شانس باشد و تخت خالی پیدا شود، در آن صورت خانواده بیمار باید هزینه‌های هنگفتی را برای هربستری شدن بیمار در تخت مراقبت‌های ویژه پرداخت کنند. این شرایط موجب شده بسیاری از مصدومان ترافیکی کشور به در مان‌های به‌موقع و تخت‌های نجات دسترسی نداشته باشند که همین مسئله موجب افزایش مرگ‌ومیر در بین مصدومان ترافیکی شده است.

■ کمبود تخت‌های نجات از نگاه آمارها

اگرچه با اجرای طرح تحول سلامت، اقدامات مناسبی برای تامین تخت مراقبت‌های ویژه انجام شد، اما مجموع این اقدامات تاکنون نتوانسته مشکل کمبود این تخت‌ها را برطرف کند. از ابتدای طرح تحول سلامت تاکنون، حدود دو هزار و ۴۰۰ تخت به مجموع تخت‌های «آی سی یو»

مدیرعامل انجمن صرع ایران، با اشاره به مشکلات دارویی بیماران مبتلا به صرع، گفت: «متأسفانه تحریم‌ها سبب کمبود برخی داروهای این بیماران شده است.» «در حال حاضر کمبود دارو با توجه به تنوع دارویی این بیماران، زیاد بوده و در واقع این افراد طیف وسیعی از داروها را مصرف می‌کنند که برخی از آن‌ها دچار کمبود شده است.»

مدیرعامل انجمن صرع ایران افزود: «برخی از بیماران مبتلا به صرع، مقاوم به درمان هستند و باید داروهای

مدیرعامل انجمن صرع ایران تاکید کرد

تحریم‌های آمریکا، عامل کمبود داروهای ضدصرع

تحریم‌ها در بخش دارویی کشور اثر گذاشته و در انتقال داروهای خارجی خریداری شده نیز با مشکل مواجه شده‌ایم.

ضمن اینکه بخشی از این داروها تهیه شده و به آن‌هایی که در گمرک بوده، مجوز ترخیص داده‌اند، ولی با این وجود شرکت‌های دارویی راضی نیستند، چراکه مواد اولیه آن‌ها با تاخیر وارد شده و از طرفی در مورد قیمت‌ها دچار مشکل هستند و معتقدند که باید قیمت دارو افزایش یابد، چراکه مواد اولیه‌شان را گران‌تر خریداری می‌کنند.»

مدیرعامل انجمن صرع ایران گفت: «ما بارها به وزارت بهداشت اعلام کرده‌ایم برای تهیه داروی ضدصرع فرصت نیست و باید این دارو حتما در اختیار افراد قرار گیرد، چراکه اگر بیماران امروز و حتی سر ساعت دارو را مصرف نکنند دچار مشکل خواهند شد و تشنج در آن‌ها ایجاد می‌شود و اگر این افراد مشاغل خاصی داشته باشند این مسئله حیات آن‌ها را به خطر می‌اندازد.»

نسبی طهرانی ادامه داد: «البته از اولویت‌های وزارت بهداشت، تامین داروی این بیماران است، ولی متأسفانه

جدید و خارجی که مشابه ایرانی ندارند استفاده کنند، ولی متأسفانه تحریم‌ها سبب کمبود داروی آن‌ها شده، همچنین برخی از کارخانه‌های دارویی کشور که محصولات با کیفیت خوب تولید می‌کردند، تهیه مواد اولیه آن‌ها کاهش یافته و با مشکل مواجه‌اند.»

وی بیان داشت: «بخشی از بیمارانی که توانایی مالی داشته‌اند، داروهای خود را حتی برای یک سال ذخیره کرده‌اند، ولی آن‌هایی که توانایی مالی ندارند دچار مشکل شده‌اند و در مصرف دارو صرفه‌جویی می‌کنند که این مسئله در سلامتی آن‌ها تاثیر منفی می‌گذارد.»